

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiariam reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 6. De Terminò viæ purgativæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

Spiritali maturè aperiantur, & sicut casta matrona nescit quidam respondet, aut in facie intuetur illum, à quo dicitur illius tentatur; sed quamprimum se ab eo propinquat, animum suum marito applicat, & versus illum se convertit, quàmque illi sponndit, fidelitatem novo promissio dat, nec multùm cum eo altercatur, aut contendit; ita anima tentata non multùm cum his voluptatibus in recondendo, aut contendendo se detineat, sed mox ad DEUM convertens, ei de novo fidelitatem promittat, & totam vitam amori eius consecret.

V. Quarta tentatio est horror difficultatù, quam vitam emendatio affert; sic enim testatur pius Asceta l. 1. dicens: *Vnum est, quod multos à profectù & seruenti emendatione retrahit, horror difficultatis seu labor certaminis.* Ceterum mox medium subjungit dicens: *Enimvero illi magis præ ceteris proficiunt, qui ea, quæ sibi magis gravia & duriora sunt, viriliter vincere nituntur; nam ibi homo pius & gratiam meretur ampliorem, ubi magis seipsum cruciat in spiritu mortificat.* Ostendi præterea possunt gravitatorum commissorum, & virtutis perfectionis, & beatitudinis magnitudo & pulchritudo, pro quibus si laborum rito sperare poterit, sibi non minus, quàm olim Jacobus patriarchæ, omnes labores & difficultates breves & leves

§. VI.

De Terminò viæ purgativæ.

I. Non modicum solatium affert Viatori, si Viator decurrit, terminum se cursu ac labore suo constanti alio intelligit; quare ut Pœnitens quoque Anima nôrit, quod supremum viæ purgativæ terminum sit assecuta, quæque hîc breviter indicare placet.

II. S. Bonaventura in libello, quem parvum habet scriptum, de hoc termino agens, putat eum in læticia consistere, quæ ex tranquillitate & serenitate conscientie, quæ animus promptè sursum erigitur, consistere: *Incipit lætiam, via purgativa à stimulo conscientie, ac desinit in lætiam: exercetur in dolore, & consummatur in lætiam.* Verùm P. Hugo Roth peritissimus ille Ascetico

p. 1. viæ reg. c. 4. sect. 4. hanc explicationem nonnihil ob-
scuram, & quia ex consolationibus profectum metiri vide-
atur, etiam difficulter discernibilem esse censet.

III. Quare ipse clarius totam termini hujus perfectio-
nem in tribus consistere putat. 1. Ut à peccatis & vitiis quis
ita absteineat, ut occasiones seu illecebras nullo deliberato as-
sensu videatur admissurus. 2. Ut exortas in se cupiditates
vel terrores sic frenare nôrit, ut levi negotio imperum coër-
ceat. 3. Ut in exteriorum abnegatione (& si Religiosus
est, etiam in Votis & Regulis sui Ordinis) ita fidus invenia-
tur, ut neque clam, neque palam in contrarium aliquid ausit.
Ex his namque tribus lætitia illa spiritalis à S. Bonaventu-
ra pro Terminò assignata orietur.

§. VII.

De Axiomatibus viæ purgativæ.

I. Quemadmodum ad ædificium solidè & securè erigèn-
dum, nihil magis necessarium est, & conducit, quàm si fir-
mum & solidum fundamentum ex duris & solidis faxis pona-
tur; ita & ad perfectionis ædificium feliciter & faciliter eri-
gendum plurimum prodest, si axiomata quædam seu doctri-
næ universales à peritis Asceseos Magistris præscriptæ semper
ob oculos & in memoria habeantur; qualia quidem pro via
purgativa sequentia esse possunt.

II. Primum ergo axioma est: *Tantum quisque vivit
DEO, quantum moritur sibi.* Uti jam olim Christus ipse S.
Catharinam Senensem docuit; vel, ut Thomas Kemp. 1. 3.
Opusc. c. 56. sub aliis terminis proponit: *Tantum Homo in
DEVM transit, quantum à se exit.* Cum enim amor proprius
omnium malorum radix sit, ut supra ostensum est, rectè in-
fertur, hoc impedimento sublato, facile hominem DEO ad-
hæsurum; unde S. Augustinus l. 47. in c. 17. Matth. præcla-
rè sic hortatur: *Prima hominis perditio fuit amor sui; si enim
non se amaret, & DEVM sibi præponeret, DEO semper esse sub-
ditus vellet: non autem converteretur, ad negligendam volun-
tatem illius, & faciendam voluntatem suam. Præpone his vo-
luntatem DEI, discite amare te, non amando te.*

III. Secundum est: *Tantum se quisque verè amat,*
quæ